

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
 metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 424

LIETUVIŲ **AIDAS** BRAZILIJOS JOURNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanario Lithuano Independente
Laidžia ir Redaguoja
A. DUTKUS
 Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moó'ca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Rugpiūčio—Agosto d. 15

Nr. 33 (320)

Bile valanda gali kilti Europoj karas dėl Ispanijos

Uždare visus religinius ordenus

Ispanijos vyriausybė šiomis dienomis uždare visus veikiančius vienuolių ordenus, kurie Ispanijoje buvo išsiplėtę.

Karo lauko teismo nuteist ūkininkai

Jau buvo rašyta, kad Lietuvos karo teismas nuteisė 10 ūkininkų sušaudyti, kurių paduodame pavardes: A. Ritbergeris, J. Lutkaitis, S. Maurza, A. Kubilinskas, P. Katkus, J. Martinkovičius, A. Valuckas, P. Lieponis, A. Bajerčius ir J. Juška. Iki gyvos galvos kalėti: V. Simokaitis, J. Skaisgiris, B. Baltrusaitis. Dar kiti 8 nuteisti įvairiems metams kalėjimo. Visi jie yra Sakiu aps. Luškų, Ploškėčių ir Paežerių valsčių ūkininkai.

Ispanijos pilietinio karo eiga

Jau beveik mėnuo laiko, kaip Ispanijoje vyksta pilietinis karas, bet galo jo dar nesimato. Kurioje pusėje didesnė jėgų perversa, irgi neaišku, nors sukilėliai skelbia, kad jų kariuomenės jėgos beveik dvigubai didesnės. Apie karo eigą patuodamos žinios tik iš sukilėlių pusės, kurie per savo radio iš Sevilijos praneša, kad jie apturi kiekvieną dieną naujus laimėjimus paklodami šimtus ir tūkstančius žmonių valdžios kariuomenės ir žengia į sostinę Madridą! Bet sukilėliai tas žinias skelbė ir pradžioje ir žadėjo per vieną savaitę apsidirbti su «raudonąja valdžios kariuomene». Tuo tarpu karas užsitęsė jau ilgai ir kas gali laimėti, kol kas neaišku.

S. Paulo policija paleido kriminalistą, kuris turėjo būti užderytas 27 metams kalėjimui.

Investigačio policijos viršininkas užvedė tardymą dėl paltuosavimo iš kalėjimo vieno žmogžudžio. Dalykas įvyko prie sekančių aplinkybių. S. Paulo policija suima daug elgėtančių žmonių, kuriuos palaiko kelias dienas Investigačio karceriuose ir vėl paleidžia. Taip šiomis dienomis buvo duotas įsakymas paleisti kelis suimtuosius elgėtas. Ir vieton elgėtos tapo iš kalėjimo paleistas vienas žmogžudys papildęs dvi žmogžudystes ir neseniai nuteistas 27 metams kalėjimo. Jis Investigačio kalėjime buvo padėtas laikinai ir greitai turėjo būti išvežtas į valstijos kalėjimą. Paleistasis padėjo delegalut už jo gerą širdį ir išėjo ramiausiai.

Labai atšalo oras

Šią savaitę buvo šalčiausias oras Brazilijoje už visų metų laiką. Ypač rugpiūčio 9 10 dienomis buvo smarkiai atšalę ir S. Paulo ir apylinkėse rytmetį temperatūra buvo nukritusi iki 4 laipsnių žemiau nulio.

Svarstys naują imigracijos įstatymą

Brazilijos parlamentan tapo įneštas projektas naujo imigracijos įstatymo. Kada tas projektas bus svarstomas, nežinia. Mat yra atstovų, kurie reikalauja platesnės imigracijos iš Europos.

Baisus audros padariniai Lietv.

Talkos biuro direktorius išėjo iš proto

Kritiskiausiaam Europos momente vadovauja Francija

Karas Europoje gali kilti bile valanda. Taip kalba visas pasaulis. Net ir 1914 metais dar nebuvo jaučiamas toks karo pavojus, kaip šiuo momentu. Ispanijos fašiatų sukilimas prieš valdžią, sukėlė visą Europą antkojų. Sukilėliai ginklais ir pinigais remiami fašistinių valstybių, o vyriausybės pusę palaiko demokratiniai kraštai. Bet kad išvengtų Europoj karo, kad neišsivystytų iš Ispanijos pilietinio karo visuotinas Europos karas, Francijos socialistų vyriausybė paėmė vadovaujamą rolę gelbėti Europą nuo karo pavojaus. Kadangi tas pavojus glūdi Ispanijoje, tai Francija išsiuntinėjo didžiosioms Europos valstybėms pasiūlymus pasirašyti sutartį, kad didžiosios valstybės, nesikišdamos į Ispanijos įvykius ir nestumtų Europą karo ugnin. I Francijos pasiūlymą

jau atsakė Anglija, S. Rusija, Italija ir kitos. Bet Vokietija su atsakymu delsia. Spauda rašo, kad Vokietijos toks delsimas, glūdi tame, kad ji laukia, kol Ispanijos sukilėliai bus pakankamai apginkluoti ir galės lengvai nugalėti vyriausybę ir įsteigti fašistinę diktatūrą. Francija dėl Vokietijos tokios nuomonės labai susirūpinusi ir irgi griežtai pradeda veikti. Jeigu tik iki tam tikro laiko Vokietija neatsako ir nepasirašo sutartį, Francija atvirai stoja Ispanijos vyriausybei pagelbėti ir skelbia mobilizaciją savo kariuomenės, kurios vienas trečdalis bus mobilizuotas jos kolonijose Afrikoje. Jei taip, tai tada Italija, Vokietija atvirai stos sukilėlių pusėn ir karas Europoj pradėtas. Bet dar yra vilties, kad Francija mokės Europą išvesti iš katastrofingos padėties.

Siaurės Lietuvoj sunaikinta 5,000 ha pasėlių

Pereitą savaitę minėjome, kad Siaurės Lietuvoje buvo labai didelė audra, kuri perėjo per kelis valsčius — Padubysio, Šiaulių, Moškučių, Kriukių ir Joniškių. Audra sugriovė žemės kaimus, sunaikino laukuose pasėlius, sieną, išlaužė medžius. Kaimai atrodo, kaip po karo sugriauti. Nuo audros nukentėjo 250 ūkių, kurių bendras skaičius siekia 5,000 ha plotu. Nuostoliai nors galutiniai dar neapškaituoti, bet jie yra milijoniniai. Ypač patingai siurpus valdas atrodo Šapnagių, Medikūčių, Vaišnorių ir Drasutaičių kaimuose kur audra sugriovė daugybę namų ir taip sunaikino pasėlius, kad net negalima nustatyti,

kur kas au o. Laukai ir pievos atrodo kaip nuganytos ganvoklos. Mažiausia nukentėjo bulvės, kurios dar gali atsigauti. Žmonės dabar nukapotų javų šiaudus džiovina ir veža į daržines pašarams. O rugiai, kurie jau buvo prinokę, liko tik šiaudai. Varpas žmonės renka. Badas grėsia Siaurės Lietuvai. Be S. Lietuvos daugiau ar mažiau nukentėjo dar šios vietos: Šimkaičiai, Viduklė, visa eilė vietų Nevėžio baseine ir Žemaičių vidury — Tauragės, Gelgaudiškis, Kybartai, Vilkaviškis, Merkinė, Alovė, Trakai ir kitos Dziūkų vietos. Nukentėjusiems nuo audrų šelpti yra sudarytas komitetas ir renkamos aukos.

Antanas Bruzas paguldytas beprotamyje

«Naujienu» korespondentas iš Lietuvos rašo, kad sunkiai susirgo Antanas Bruzas ir tapo paguldytas beprotamyje. Jis buv Talkos Spaudos Biuro (Tsb) direktorius ir siuntinėjo žinias užsienio lietuvių spaudai. Anksčiau jis buvo Trimit. redaktorius vėlfau tautininkams padedant leido ir redagavo Mūsų Rytojų. Paskutiniu laiku Bruzas redagavo valdžios leidžiamą darbininkams skirtą fašiatinį laikraštį, kurio niekas neskaitė, nors jis ir už dyką buvo dëliriamas, kaip pas-

mus «Šviesa». Kol tautininkai nebuvo vyriausybėje, Bruzas plakėsi prie pažangiųjų. Bet paėmus tautininkams valdžią, jis prisibružino prie jų ir tapo jų garbintoju. Tapęs tautininku, įsigijo nemažą turta, bet per didelį savo girtuokliavimą, nesugebėjo savo įgyto turto tvarkyti ir jį prarado. Ir dabar, visai netikėtai, susirgo ir turėjo atsiguoti į psichiatrinę ligoninę. Bruzas buvo vienas stipriausių ramsčių tautininkų spaudoj. Tautininkai jį rėmė ir kur reikėjo finansavo.

Sugintas nepageidaujamas

Kun. Sugintas gavo iš Lietuvos raštą, kuriuo atšaukiamas iš Brazilijos Lietuvos. Gavęs šį raštą, kun. Sugintas žada pakelti audrą ir Lietuvon kol kas dar nemano vykti, nes esą tokio aruodo ten jis neturės, kokį čia turi. Kun. Sugintas yra susiskandalyjęs su konsulu, su mokyto-

jais ir šu visa kolonija ir kaip toks, aišku, nepageidaujamas.

Karas dar ilgai tęsis

Ispanijos sukilėliai pranešė, kad karas su Ispanijos vyriausybe dar gali užsitęsti ilgai. Vadinasi, nėra tiek jėgų, kad jį greitai užbaigti, kaip sukilėliai manė.

Sušaude du generolu

Ispanijos kariuomenės teismai nuteisė sušaudyti du generolu, Goded ir Burriel. Jie kaltinami buvo tame, kad Barcelona mieste norėjo sukelti kuriuomenę prieš valdžią. Teismo sprendimas įvykdytas.

Policija veda smarktą kovą su komunizmu

Brazilijos policija tai vienur, tai kitur dar vis suranda slapų spaustuvių, tai vienur, tai kitur dar vis suseka komunistų ir juos areštuoja. Pastaruoju laiku laikraščiai pradėjo rašyti, kad Brazilijos pakraščiuose pastebetas svetimas laivas, kuris esą, greičiausia bus R. Rusijos, atgabėjęs Brazilijos komunistams ginklų.

Ir Lietuva apkaltinta Ispanijos konflikte

Užsieny pasklydo žinios, kad Lietuva teikianči Ispanijai karo lėktuvus kovoti su sukilėliais. Lietuvos vyriausybė per savo agentūrą Eltą šiuos gaudus užginčijo ir sako, kad Lietuva nei tiesioginiai, nei netiesioginiai jokio biznio su Ispanija dabar nedaranti.

Suvalstybtintas Meksikos bažnyčių turtais

Meksikos vyriausybė yra išleidusi įstatymą, kuriuo einant bus suvalstybtinti visi bažnyčių nejudomi turtais, kaip dvarai ir k., kunigams palike tik tiek, kiek jiems reikalinga pragyvenimui.

Ir Lenkija reikalauja sau daugiau erdvės

Lenkų spauda plačiai rašo, kad jai, Lenkijai, irgi esą maža žemės ir greitai laiku jos gyventojai esą nebetilpsią savose žemėse. Todėl reikia jai arba plati emigracija užsienin, arba ji pati žada praplėsti savo rubežius pačioje Europoje. Lenkijos rubežiai manoma plėsti link Lietuvos ir S. Rusijos.

PAIEŠKOJIMAS

Veronika Jablonskienė paieško savo brolių: Jono ir Matošio Andrekų, paeinančių nuo Ilakių vals. Mažeikių ap. Rokšės km. Jau 25 metai kaip neturfi apie juos jokios žinios. Jie gyvena Amerikos J. V., rodos, Chicagoje. Jei kas apie juos žinote, būčiau labai dėkinga, kad kas praneštų man jų adresus: V. Joblanskienė, rna da Moo'ca, 424, S. Paulo — Brazil.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Atsiimkite savo laiškus

B. Tartila, J. Galvonas, O. Vasiliauskienė, A. Sriubas, Ig. Zibolis, A. Aleksandravičius, A. Mandeikis, A. Briedis, V. Nizevičienė, V. Danšlevičius, V. Oršvila, J. Junka, J. Stankūnavičius, K. Petrovski, V. Vainauskas, P. Grigaravičius, I. Labuckas, A. Nizevičius, J. Tulutyte, K. Dili, D. Vanagas ir A. Prackevičiutė.

Apžvalga

KATALIKAI APIE SMETONIŠKA SEIMA

Amerikos lietuvių katalikų laikraštis „Darbininkas“, iš liepos 17 d. šitaip rašo apie smetonišką „seimą“ Lietuvoje:

„Tautininkai dziugauja, kad Lietuvos rinkimai į seimą puikiai pavykę, nes balsavo 70 nuošimčių turinčių teisę balsuoti. Reiškia, viskas gerai: šalies pasitenkinimas užtikrintas, reikia tik tas laimėjimas tinkamai atšvesti ir gerai išgarsinti. Tačiau atšvesti teko su susišaudymais, tuigi, šalies pasitenkinimas daugiau negu abejotinas, gi su išgarsinimu tai pasielgta labai vienpusiškai: prireikė uzdaryti keletą laikraščių ir tik tada garuoti... Tačiau šiais laikais sunku taip visuomenę apvilti, kad niekas nedasiprotėtų teisybės. Jiems lengva užgniaužti žinias namie, bet užsienį jos vis dėlto pasiekia“.

Tautininkų pasaka, kad rinkimai buvo „visuotini“, niekam akių neapdums, sako „Darbininkas“, nes visi žino, kad kandidatų tiems rinkimams statė tautininkų mašina. Gal tautininkai mano, kad jie vieni ir turi teisę tautą valdyti, nes tautininkais vadinasi. Bet „Darbininkas“ teisingai pastebi, kad —

„... tautininkystė ir tautybė, tai du skirtingi dalykai. Tautininkystė tai tik siaura partinė srovė, oligarchiškai apsidraudusi prieš demokratijos principus. Ji tinka (ir tai nepergeriausiai) tik vienai klasei, ir ne tik nesutampa su tikraja tautybe, bet dar labiau ją ir paneigia, nes nepripažįsta visiems piliečiams lygių teisių. Tuo būdu tempti visą tautą ant tautininkiško korpūlio ir tautai nesveika, ir patiems tautininkams žalinga“.

Taf taip rašo Amerikos lietuvių katalikų organas „Darbininkas“, kurio mintys šiuo klausimu yra teisingos. Na, o Brazilijos lietuvių katalikų organas „Šviesa“, kun. Suginto su Puišiu redaguojama, apie smetonišką „seimą“ nušneka kitaip. „Švie-a“ reiškia džaugsmą, dėl pavykusių „rinkimų“ ir rašo, kad Lietuva jau įeis į normalų gyvenimą. Vadinasi, Amerikos katalikiškas laikraštis nesusižieda su Brazilijos katalikišku laikraščiu. „Šviesos“ direktoriai — kun. Sugintas su Puišiu meilinais prie tautininkų. Bet vis dėlto tautininkai jais nepasitiki ir vienam iš jų nutraukė riebią (500 litų) algą. Prie ko dabar glausis šiedu klerikalai?

„ŠVIESOS“ REDAKTORIUS PARODĖ SAVO DIDELE „IŠMINTI“

„Šviesa“ sugintiškose pastabose duoda „garo“ „Aidui“ dėl kažkokių „vaidmainiavimo“ kalbant apie Šalčius. Ji rašo, kad „Aidas“, atvykus Šalčiu, rašė apie jį gerai, o išvykus — nenori pripažinti jo žurnalistiško autoriteto.

„Šviesos“ batiuška gal ir turi galvoj kosės, bet namoka jos „viršint“ galvot ir asmens neatskiria kaipo žmogų ir kaip autoritetą. Apie Šalčių kaipo žmogų, kokia mūsų nuomonė buvo, tokia ir yra. Bet iš jo žurnalistiškos išminties mes nesimokysime ir autoritetu jo nelairome. O kokios Čemarka nuomonės apie „Šviesą“, mes nežinoma, bet atrodo taip: jeigu Čemarka pripažintų „Šv.“ geriausių laikraščių, tai tik dėl to, kad ji už dyką dalijama.

Toliau „Šviesa“ rašo, kad Šalčius redaktorium jau buvo tuomet, kuomet „Aido“ redaktorius dar tik buvo vaikas. Dėl amžiaus nesigisčysime. Šalčius gali būti ir kokius tris sykius vyresnis už Aido redaktorių. Žmogaus amžius, tai nėra joks talentas. Įsenatvę eina visi žmonės ir gilios senatvės sulaukęs žmogus, dažniausia, suvaikėja...

LIETUVAITĖS TEISĖJAMS

2 d. š. m. Villa Belloj susirenka keletas lietuviškų „intelligentų“ ir neturėdami ką veikti, kvailius juokus krečia. Jie kaltina lietuvaite, kad ji apsilėidus, ištvirkus ir tt. ir nusprendžia ją uzdaryti dviejs metams į „kalėjimą“.

Puiku, ponai intelligentai! Tik, tur būt, užmiršot kas svarbiausia: atsivežti gerą kalėjimą iš Lietuvos!

Pagvildenus šį klausimą, štai kas pasirodo, kad susirinkę ponai intelligentai smerkia kitus, nežiūrėdami pirma patys į save ir neturėdami jokio moralio autoriteto tam smerkimui.

Už ką lietuvaite kaltinat? Už ką ją smerkia? Už ką, ponai intelligentai?

Jūs, ponai intelligentai, dauguma tik vakar čia atvažiavot, o šiandien jau kaltinat, smerkiate kitus, nepažindami visai gyvenimo sąlygų ir nesuprasdami visiškai lietuvių darbininkų. Kuom jūs remiatės smerkdami jaunimą? Ar tuom, kad niekas pas jus neina? Ar tuom, kad absoliutė lietuvių kolonijos dauguma jums nepasitiki ir į jus žiūri su panioka? Ar už tą kaltinat lietuvaite, kad ji geriau išsižada savo kalbos, papročių, savo tautos vyrų, negu eiti su mūs kolonijos vadais (be armijus) girtuokliauti?

Ponai intelligentai, ne kitus kaltinkit, bet patys save, nes jūs ir jūsų praėjūnai esat kalti už esamą lietuvių kolonijai suirutę ir nesupratimą!

Kas neatsimena visos aferos pirmuose metuose? Kiek žmonių nukriaustu, apvogtų tapo? Ir kas visą tą kirmėlyną protegavo? — Mūsų „patriotai“! Kas neatsimena garsiosios karčiamos „Klub Lithuania“, kur susirinkdavo anu laikų „intelligentai“? Vėliau visi jie išlakstė, bijodami lietuvių „praktiško tsismo“. Kaip tik tose vietose gimė „Lietuvis“ ir sudaro šiandien naujos „intelligentijos“ centrą. Žmonės nauji, bet ar pakeitė darbo metodą? Ar jie stengiasi sutraukti į organizacijas istautėjantį jaunimą? Ar jie nors kartą davė gerą pavyzdį šitam jaunimui? Teatsako ponai intelligentai! Jie nori, kad jaunimas eitų į u karčiamą „gerti tikrai lietuviškai“! Jie daugiau neturi kuo patraukti jaunimą, todėl skelbiaš stambiomis raidom: „Ateikit išgerti tikrai lietuviškos degtinės 40 ir 50%“. (Lietuvis 32 nr.) Jie, ponai intelligentai, duoda būauriausią girtuokliavimo pavyzdį jaunimui ir net pačiose mokyklose! Jie kelia puotas, uliavojo, o paskui dar turf dramos ieseiti į publiką arba per spaudą smerkti kitus?

Ponai, kur jūsų protas?! Neį kiek nesuprantant psichologijos, kad smerkdami terasit pasipriešinimą? Nejaugi nesuprantat, kad klystantį ar nesuprantantį žmogų galima įtikinti tik geru pavyzdžiu, o ne smerkimais?

Jūs neturit jokio moralio autoriteto smerkt kitus. Lietuvių jaunimas neis pas jus, galit verkti kiek tik norit. (Mirė „Viltis“ skyrius Bom Retire — Lietuvos nr. 32).

Į jūsų sprendimus, visi susipratę lietuviai, visi tie, kurie dar save skaito dorais žmonėmis, atsakys jums su panioka. Tokiais teismais jūs ne tik

nieko neįtrauksit į savo tušias organizacijas, bet patys save pastatot pa juokai. Nes jūs nepažįstat vietos gyvenimo sąlygų, nesuprantat visai darbo žmonių psichologijos, todėl vietoj save pastatyti „intelligentais“, pasimokykit pirmą praktišką gyvenimo mokykloj!

Ponai pedagogai, žurnalista etc., ar jūs galit nors trupučiuok suprastit mūsų tautietį, kurio gyvenimas tėra vaigytis, miegoti ir dirbti? Ar jūs matot kokioj dvasinėj depresioj mūsų žmonės gyvena? Ar matot vietos laikraščiuose, kad nėra tos savaitės, kad nonusizudytų vienas ar du lietuviai? Kodėl taip? Kodėl taip daug moralio skurdo? Kodėl plačiai mūsų tarpe girtuokliavimas, sauzudytės ir kriminalizmas? Pagalvokit ir atsakykit šį klausimą!

Jūs kaltinat lietuvaite (bendrai lietuvių), bet neparodot praktiško kelio, kuriuo jie turi eiti! Gal jūs manot, kad iš analfabeto pasidarys rašytojas, iš girtuoklio — abstinentas? Jūs manot išmokyti jaunimą smerkdami jį viešuose susirinkimuose ir spaudoj?

Jeigu jūs, ponai intelligentai, norit ką gero padaryti lietuvių kolonijai, tad pirmoj vietoj padarykit sau teismą! Pasižiūrėkit į gyvenimo veidrodį ir parodykit visuomenei, kas jūs esat, be „inteligencijos maskių“ pas kvi nubauskit patys save 20 metų sunkių darbų! Prie kirkos ir po 12 valandų į dieną! O tada išmoksit suprastit mūsų kaimo žmogų, mūsų darbininką ir pradesit jį vertinti! Tik tada ir jūs įsigysit moralį autoritetą mokinti kitus. Tik tada įsteigsite plačias lietuvių organizacijas, kur bus tikrai kultūros centrai!

Vietoj teismų, tuščių kalbų — komedijų, imkitės darbo! Vietoj „lietuviškos samagonkės“ užverskit lietuvių namus knygomis! Tada galėsit pasigirti, kad dirbat kultūrinį darbą. Gi dabar jūsų „kultūra“ yra tai, kad raginat lietuvius girtuokliauti!

Išmokit punktualumo, dirbkit po 12 — 15 val. per dieną, dorą darbą, visuomeninį darbą, užmirėkit patys save, užmirėkit savo asmeninius malonumus, pastatykit save paskutinėj vietoj. Vietoj šovinizmo, apsiginkluokit sveiku patriotizmu, o tada jums nereikės smerkt tą ar kitą, tada jums nereikės verkt kad „Viltis“ mirė, tada jus kiti pastatys tikrais intelligentais!

Kol viso to neatliksit, visos jūsų kalbos tai erznananti nuodai mūsų jaunimui! Ir kuo daugiau, ponai intelligentai, jūs girtuokliausit, uliavosit ir kitus smerksit, tuo mažiau lietuvių jūmyse turės pasitikėjimo. Tokiu keliu jūs padarysit gero lietuvių kolonijai ir užkirsit kelią jaunimo nutautėjimui!

«K. O.»

Ukininkų S-gos byla baigta

Ukininkų S-gos byla, po 3 mėn. narinėjimo, baigta. Sprendimas bus paskelbtas vėliau dėl krikdemų negražių darbų.

IMIGRACIJA iš EUROPOS IR ktių krastų

Turim leidimą įvežti Brazilijon gimines ir žemdirbius su užstatu ir be užstato. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAM IŠSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Soc. Paulista de Imigração e Colhização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3º aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

SLAPTAS SUSIRINKIMAS

Mokos „Dr. Vinco Kudirkos“ v. mokykloje š/m liepos mėn. 30 d. buvo suauktas slaptas tos mokyklos mokinių tėvų susirinkimas, į kurį pakviesta vos keletas „išrinktųjų“ tėvų, mok. Gaigalo bičiulių, pataikūnų. Tačiau dalis tėvų, kuriems rūpi mokyklos gerovė, nepaprašyti atvyko. Apie šį susirinkimą ne tik spaudoje nepasakelbta, bet ir tėvų komitetui nepasakelbta. Tuo tarpu tik tėvų komitetas turi teisę šaukti eilinius tėvų susirinkimus, o ne mokyklos vedėjas. Nežiūrint į tai, kad susirinkimas nesudarė kvorumo net su atvykaisiais neprašyta tėvais, tačiau paskaitytas įvyksiu, svarstyti svarbūs klausimai, kaip naujo tėvų komiteto rinkimai, mokykla inventorias įgijimo ir kt.

Mok. L. Gaigalas priklaudydamas prie Braz. Liet. S-gos šūly, taip pat laikosi tos taktikos — pulti „priešą“ iš pasaly, kad lengviau nugalėtų. Šiaime atvejuje mok. L. Gaigalas panašiai pasielgė — suaukė slaptai keletą artimųjų bičiulių ir manė savo neteisėtus planus įvykdyti.

Kad taip daro mok. L. Gaigalas, nepriseina tiek stebėtis, nes jis jau su panašiais įvykiais apsipratęs, neatboja visuomenės noro, pageidavimų, nesiskaito su ja. Nepageidaujamas tėvų per prievartą išibrovė Mokos mokyklon, dabar nesiskaito su tėvų komitetu, su Lietuvos pradžios mokslo įstatymais, veikia diktatoriškai, visus mokyklos reikalus sprendžia vienas, nesitardamas su tėvų k-tu, neatsižvelgdamas į tai, ar naudinga ar kenksminga jo iniciatyva. Pav., mesenai užleido mokyklos salę ungarių vestuvėms. Juk tokios pramogos mokyklos vardą žemina, kenksmingos pedagoginiui atžvilgiu. Tuo tarpu ungariai turi savo mokyklą, bet joje net savo tautiečiai negauna vestuvių kelti. Bendrai, ar kas naudoja mokyklas panašioms tksklams? Per šį susirinkimą kaip tik visi tėvai užprotestavo prieš tokį mok. L. Gaigalo sauvaliavimą.

Kad mok. L. Gaigalas su nieku nesiskaito visiškai, su tuo jau apsiprasta. Bet kad mok. S. Bak-ys, ką tik atvykęs iš Lietuvos, nespėjęs susigyventi su Braz. Liet. S-gos ponų varoma demagogija, pradėtų pūsti su jais į vieną dūdą, mindžioti po kojomis Lietuvos įstatymus, tyčiotis iš tėvų kompetencijos, vartyti iš susirinkimo teisėtai dalyvaujančius tėvus, kurie nepritarė jų klaidingiems sumanyrams, — tai neišsprendžiama mįslė. Gal būt, jį už tokius „nuopelnus“ ir apvainikuos inspektorius titulu, kurio jis pats išdriso pasivadinti. Jei taip, tai prisėina tik palinkėti laimingos kloties. Mat, karjera vyliojančis dalykas ir karjeristai nesiskaito su priemonėmis.

Štai keli kalbamo susirinkimo charakteringi bruožai.

Iškėlus klausimą, kad susirinkimas neteisėtas ir reikalinga atidėti sekančiam kartui, nes jame dalyvauja mažesnis pusė tėvų, o sulig įstatymu reikalaujama ne mažiau 2/3 visų tėvų. Be to, suauktas be tėvų komiteto žinios. Tada mok. S. Bak-ys išsitraukė kažin kokius naujus mokykloms „įstatymus“, kurių tėvų komitetui nematė, visuomenė per spaudą neinformuota, matyt, šiam reikalui tyčia paruoštus, iš jų perskaitė absurdus, kad, girdi, tėvų susirinkimas šaukia mokyklų vedėjai ir skaitoma teisėti nežiūrint dalyvių skaičiaus, todėl šis susirinkimas, kuriame dalyvavo viso apie 30 tėvų iš 70, yra teisėtas ir skaitomas įvyksiu.

Kaip aukščiau paminėta, susirinkimą suaukė ir atidarė mok. L. Gaigalas, perskaitė dienotvarę, kurioje buvo įdėtas punktas prezidenturo rinkimai, kas yra būtina ir visada praktikuojama. Susirinkimą vesti pavedė mok. S. Bakšui, įgaliotam atstovauti vieton savęs. Nėgirdėti dalykai dedasi. Susirinkimą visada atidarė tėvų komiteto pirmininkas, o ne vedėjas, jam vesti išrenkamas prezidiumas, o (nukalta į 6. puslapį)

Bv. Przeidentu pareiškinas Smetonai

(Tąsa iš 32 nr.)

Šitokios priepaudo lietuvų tauta nežinojo nei caro laikais

Paneigta ir Lietuvos spaudos laisvė. Laikraščių redakcijos verčiamos apsaudinti įvairius administracijų organų komunikatus, paduodamų straipsnių formoje, kartais priešingus redakcijų vedamai linijai, neleidžiant pažymėti, kad tai ne redakcijos, bet administracijos organų nuomonė, tyčia klaidinama skaistančioji visuomenė. Laisvas visuomenės nuomonės per spaudą ar per susirinkimus pareiskimas apstatytas tokiais administracijos organų varžtais, jog jis yra lygus nulii. Tokio pilietinių laisvių Lietuvoje suvaržymo neteko patirti net anais sunkiaisiais Rusijos Imperijos priepaudų laikais.

Smetonos «seimas» neturi moralės teisės kalbėti Lietuvos vardu.

Galop per dešimtmetį valstybės palaikomoje spaudoje niekinus tautos atstovybę — Seimą, einama į seimo rinkimus. Pavedus išimtinai apskričių taryboms nustatyti kandidatus į Seimą praeilenkiama su mūsų Valstybės Konstitucijoj garantuotomis ir per ketverius rinkimų ir seimus praktikuotomis visuotinių ir proporcingų rinkimų tradicinėmis teisėmis. Ir krašto viduje cenzinės savivaldybės teatstovauja vos keliasdešimt procentų sluoksnis, kurie turi rinkimų į seimą teisę. Tuo būdu, nesant kandidatų statymo laisvės ir galimybės laisvai kraštui apsispręsti, patys rinkimai nu-

stoją prasmės. Rinkimų agitacijos teisę palikus vien tautininkams, o kitiems visiems paneigus, pažeidžiama piliečių lygybės teisė.

Tenka labai abejoti, kad tokiu būdu išrinkta tautos atstovybė atvaizduotų Lietuvos piliečių nuomonę, turėtų moralės teisės spręsti ir kalbėti visos Lietuvos vardu. Tos visos priemonės neveda Lietuvai į nuraminimą, bet priešingai, žadina jos visuomenę į savitarpes pražūtingas kovas.

Kraštą gali nuraminti tikrai laisvai išrinktas seimas ir žmonių pasitikėjimą turinti valdžia.

Giliai susirūpinę mūsų tautos ir valstybės likimu, kada viduje iškyla didelių sunkumų, ir užsieniuose svyruojant net Tautų Sąjungos pamatams, kai mažųjų valstybių ir Lietuvos pa dangės yra apsiniaukusios debesimis, esame įsitikinę, jog šiuo sunkioju momentu reikalinga yra visų pirmo krašto sutaikinimui ir nuraminimui nutraukti taikomas ypatingas priemonės ūkininkams, grąžinti juos į normalų ir produktingą šalies darbą, grąžinti visiems piliečiams lygias teises, sudaryti plačių jų visuomenės masių pasitikėjimą turinčią vyriausybę, išrinkti konstitucinę tautos atstovybę ir tokiu būdu suburti visas šalies kurybines pajėgas Lietuvos laimei ir gerovei ūgdyti, jos laisvei ir nepriklausomybei stiprinti. Pasirašo:

buv. Liet. Resp. Prezidentas DR. K. GRINIUS,
buv. Liet. Resp. Prezidentas AL. STULGINSKAS.
Kaukas, 1936 geg. 20 d.

KUO HITLERIS ATLYGINS LENKIJAI?

Varšuvos laikraštis «Polonia» rašo, kad Vokietijoj jau pasiruošta ginti vokiečių interesus lenkų valdomose žemėse. Vokietija, esą, už lenkų koridorijų, kuris skiria Rytprūsius nuo Vokietijos ir duoda lenkam išėjimą į jūrą, «atlygins Lietuvos teritorijos dalimi — Klaipėdos kraštu».

O Dancigo laikraštis «A. B. C.»

rašo, kad vokiečiai esą išplatinę lapelius, kur, tarp kita ko, sakoma: «Poliolimpijadose, sumalsime lenkus į marmeljadą».

Lietuvos buvusių prezidentų ir visos lietuvių tautos susirūpinimas Lietuvos likimu, yra labai rimtas. Tačiau to Smetona nenori žinoti.

J. BALTUŠIS

Aš jau ne piemenė

— Nežinojau, kad iš tavės tik tokia pusergė bus! — išmetinėjančiai bumbėjo ji. — Kas tai matė, keturių piovėjų surišti nespėjai! Jį prisitartino prie sukryžiuotų pėdų, pažėmė šotį ir buvo begeriantis, kaip staiga sušuko!
— O kur vanduo!? Išvertėi? Anėlė nusikaltusi tylėjo.
— Ko tyli kaip... jaučio? — nradėjo širsti šeimininkė. — Išvertėi, sakyk?
— Aš... išgėriau...
— A, išrijai, ir dirbantiems žmonėms nepalikai! Tingine tu!...
Anėlė stovėjo nuleidusi akis ir pašiojo pirštais bliuzę. Šeimininkė suriko:
— Dirbk, sterva, mat, kad atsilikal!
Piovėjai grįžo nuvarę barą. Šeimininkas šluostė prakaitą ir murinėjo:
— Kurių velnių čia draskotės?
— Taigi, zinrėk, — suezrintai

atrėžė šeimininkė, šita nezgrabaila visą vandenį išrijjo!
Šeimininkas numojo ranka.
— Matyt ištroškus buvo, — tarė jis.
Ir Atsisukęs pridūrė:
— Imkis, moč, ir tu rišti. Saulė jau už miško krenta, sutems...
— Dar ko! — šoko šeimininkė, — pusergė samdysiu ir pati rugius rišiu?!
— Kai reikės, tai ir riši! — nekantraudamas nukirto šeimininkas. Matai, juk, kad mergaitė nespėjė. Šeimininkė niurnėnama pasilenkė prie pėdo.
Saulė užriešėjo už beržyno ir dingo. Laukų slėniuose, lyg šešnytės staltiesės, pabalavo rūkas. Ražiuose baigė stot paskutinės gubos. Medžiai bei žolė atsitiesė ir skeidė aplinkui atgyjusios žalumos kvėpėjimą. Piovėjai, permetę per petį svarkus ir užsidėję dalges, šnekučiavo apie nuvarytus barus ir degėsi pypkes. Kiti jau

LIETUVOS NAUJIENOS

Žyda! daro žygių kad jų atstovai būtų seime

Teko sužinoti, kad «Žydu Balsu» grupės žmonės, veiklei dalyvavę seimo rinkimuose, dabar daro žygių, kad būtų padaryta, jog žydu atstovai vis tiek seime galėtų dalyvauti. Tuo reikalu tariamasi. Būvo manyta, kad žydu atstovus bus galima pakviesti paprasta tvarka: p.p. Indriūnais, Sodėika ir Dargis atsisakytų ir jeitų p. Rubinšteinas.

(Cenzūros išbraukta).

Didelė audra Kulautuvoje

Liepos 14 d., apie 14 val. Kulautuvos kurorte siautė didelė audra su lietuimi ir ledais. 14-tą val. visas Kulautuvos kurortas paskendo tamsoje, kad net kaikur pasirodė uždegtos lemos ir tuoj pradėjo maišytis «dangus su žeme»: medžius audra rové iš šaknų, kitus laužė pusiau ir sviedė apie 20 — 30 metrų tolyn, nuplėšė daugelio namų stogus, pliažo suolus išnešėjo ir sulaužė kaip šipulius, sutraukė telefono ir elektros laidus. Vasarotojai stebėjosi, matydami pirmą kartą tokią gamtos galybę — audrą. Aukų nebuvo. Nuostoliai neapskaičiuoti. Daug senų žmonių pasakoja, kad tokią audrą savo gyvenime mato pirmą kartą.

Vokiečiai gabena litus

Tilžės vokiečių laikraštis «Tilziter Allgemeine Zeitung» 134 nr. gyventojams praneša, kad kiekvienas Vokietijos gyventojas, kuris mažajame pasienio susisiekime su sienai pereiti kortele eina į Klaipėdos kraštą, gali kiekvieną kartą daugiausia pasiimti 5 žmarkes. Tačiau atgal grįždamas į Vokietiją, jis likusius pinigų turi parsinešti ne markėmis, bet litais Taigi, Vokietijos gyventojai ragunami litus gabenti į Vokietiją.

Girti «jaunalietuvių» mokina svieta

Birželio 12 dieną girti Kauno patriotai, kurie vadina save «jaunalietuvių», susirinko Mickevičiaus slėny, užkūrė didelį laužą ir pradėjo sakyti patriotiškas prakalbas, deklamacijas ir kitaip kvailioti. Vienas buvo tiek girtas, kad sakydamas pra-

kalbą ir sušukęs, «lai gyvuoja mūsų Voldemaras», įgriuvo į degantį laužą ir apdegė.

Smetonos valdžia «jaunalietuvių» laiko savo ištikimiausiu ramsčiu ir duoda tiems piemenims net ginklus nešioti. Bet kai dabar šitos gaujos sekretorius Ignas Pukis pasigėręs 6-mė kalbėti už Voldemarą, tai Kauno komendantas pasodino jį kalėjimui dviem mėnesiams.

«Da vienas įstrėmimas»

Lietuvos «žiniuose» yra įdėtas tokiu anigalviu valdžios propagandos straipsnis. Tenai aiškinama, kaip nedoriai elgiasi lenkų valdžia su Vilniaus lietuviams. Šiomis dienomis ji ištrėmė iš Vilniaus da vieną lietuvių veikėją, būtent Povilą Karazią.

Kad lenkų valdžia tremia lietuvius, tai ne tiek jau nuostabu; bet kad lietuvių tautininkų valdžia tremia iš Kauno lietuvių veikėjus, tai ištikro šlyštis. Štai, šiomis dienomis iš Kauno buvo ištrėmta adv. Liuda Purėnienė, viena žymiausių moterų veikėjų visoje Lietuvoje.

Taigi, smerkiant Vilniaus despotus, reikia lygiai pasmerkti ir Kauno satrapus.

Ar įilgai dvasiskija tyčiosis iš mūsų tikybinių įėjimų

Vilkaviškio-Rūdų (Marijampolės apskr.) Šm birželio mėn. 8 d., mirus mano tėveliui, susitariau su vietos klebonu dėl palaidojimo ir reikalavimą atlyginimą sumokėjau. Klebonas, man paprašius, sutiko, kad duobę iškas mano paprašyti žmonės. Anksčiau tas taip ir buvo daroma, bet paskutiniu laiku atsirado naujas špitolninkas ir žmonės yra verčiami jam pavesti duobės kasimą ir už tai mokėti po 5 litus.

Birželio 10 d. atlydėjęs savo mirusį tėvelį ties bažnyčia, laukėme atvykstant kunigo pašventinti karštą ir palydėti į amžiną poilsio vietą. Praėjus 45 minutėms 5 žmonių deligacija kreipėmės į dvasiškiaus išaiškinti neatvykimo priežastį. Ir štai man buvo pareikšta, kad jeigu noriu su tikybiniomis gėdulo apeigoms tėvelį palaidoti, privalau pakviesti špitolninką sumokėti jam už duobę 3 litus (nežinrint, kad mano kaimynai veltui duobę iškasė).

grįžo žolėtu keliuku namo. Buvo girdėti nuskambantis juokas ir žmonių balsai. Laukai tūstėjo. Pertašiaus kfieme suvarytos karvės uostinėjo žemę ir glemžė patvory augančių obelių ir kriauščių lapus. Piemenukas prie šulinio pylė lovin vandenį ir šmaukštelėdamas botagu skirstė susigrūdusias avis. Po prieklėčiu tingiai žiovavo persėnęs šuo. Kieme kvėpėjo saldžių pienu.

Grįždama šeimininkė dar už varčių pradėjo bartis:
— Ar jau parginė tas benkartas! Neduok pone die, vos tik saulė užkris, jau jis ir namie! Karvės perkritusiais šonais, obelis ryja! Ar negalėjai tu, varle, ilgiau paganyti! Įėjusi kieman ji atsiauko prie Anėlės:
— Tu, Anėlė, karves pamilši! Man dar paršai nešerti, o čia vakarienę reiks virti...
Ir nuėjo į gryčią.
Anėlė paskalavo vandeniu mlztuvę ir prisitartino prie dvylos karvės, gromuliuavusios pagal šulinį. Šios karvės pamilžimas Anėlėi būdavo tikra kankinė, nes karvė turėjo įprotį spardytis. Gerai, jei tešmuo būdavo ne-

pritvinkęs, tada dar šiaip taip prisiglosčius galima buvo pamilžti, tačiau jei tešmuo nors kiek pabrinkdavo — nesiartink! Vos tik karvė pajusdavo pirštus prie spenių, tuoj švystelėjusi uodega, taip žerdavo abiem kojoms, jog užkliudytajam tik žiežirbos akyse pasipildavo.

Dabar Anėlė atsargiai pritūpė ir atengėsi kaip galima švelniau paimti spenių, tačiau suraizytos ir šiurkščios jos rankos įskaudino karvę ir toji pašokusi smarkiai spyrė, o paskiau nubėgo per kiemą ir nebeprisiliedo nieko artyn. Anėlė nusekė paskui. Kaskart vis labiau terno. Kieme vaikštinėjo dar penkios nemelztos karvės, o Anėlė vis neprisiglostė dvylosios. Ji pakasė jai turparugę, paglostė snukį ir vėl mėgino milžti. Tačiau karvė taip tvykstėjo į mlztuvę, jog ta nuriudėjo per kiemą ir subirėjo patvory. Anėlė vos neverkė. Iš gryčios išpuolė šeimininkė.

— A Jėzus Marija! — suriko ji pamačiusi baltuojančius mlztuvės šypulius. — Tu, sterva nerūtiota, mlztuvę sudaužei! Aš tau iš algos atsikaitysiu! Viešpatie brangiausias, tokie samdiniai ubagai mus išvays! (b.d.)

Kas «Aido» neskaityto, gyvena tamsybėj

Siūvykla Lietuva

Kazio Žebrausko

Siūvami rūbai pagal naujausios mados, didelis medžiagų pasirinkimas darbas atliekamas pigiai ir gerai. Savo tautiečiams darome didelę nuolaidą. Kainos nuo 80 — iki 150\$000 už padirbimą.

Rua General Osorio, 161

Skaitydamas Aida žinosi Viską

Kadernetos

Jau reikia išsimti kadernetos, kaip "Carteira de Identidade" "Carteira Profissional", kreipkitės šio laikraščio redakcija. Be to, rašome prašymus, darome vertimus ir kitokius reikalingus dokumentus paruošiami greitai ir daug pigiau negu kitur.

Rua da Moóca, 424 S. Paulo.

Visi skaito vienintelį darbo žmonių laikraštį „L. Aida Br.“ Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Siūvykla

A. BAGDONO

RUA da MOÓCA, 534 b

Priima vyriškių rūbų užsakymus ir atlieka darba pagal naujausias madas iš vietinės, ir užsieninės medžiagos. Darbas garantuotas ir skubus. Kamos priemonės. Užsisakę rūbus Bagdono siūvykloje, tikrai būsite patenkinti.

HOTEL DAVID

Rua Conceição N. 97

PRIE LUZ ST. — TELEF.: 4-0410

Kambarys vedusiem	—	—	nuo 6\$ iki 10\$000
Kambarys pavieniems	—	—	4\$ " 5\$000
Lova pavieniems	—	—	2\$ " 3\$000
Pietus po	—	—	1\$800
Sortidos po	—	—	\$800
Bifai po	—	—	1\$000
Bifas su kiaušiniu	—	—	3\$000
Bifas su cibuliais	—	—	1\$500

Ivairūs Sandvičiai — Kava ekspreso. Geriausi Baro gaminiai. Virtuvė pirmos klasės. prižiūrima paties savininko.

FRANCISCO FERNANDES TOMÉ

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius prima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 69 TEL. 5-1451 S. PAULO

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Priubuvėja

(Akuserė)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injeções)

Rua Silva Pinto, 259 Tel. 5-3584 S. Paulo — Bom Retiro

SIUVYKLA

ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausia kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems kurie nėnori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rūbams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79 a. Prieš Luz stoti.

Pardavimui Namas

Villa Zelinoj, av. Zelina, 3 parduodamas gerai įrengtas namas iš 2 kambarių, virtuvės, terasos ir varandos. Namas ir žemės sklypas išmokėti. Dėl sąlygų teirautis vietoje kas dieną nuo 6 val. vak., o sekmadi. kiekvienu laiku.

Rio de Janeiro lietuviams

Rio de Janeiro lietuviai gau nusipirkti laikraštį "AIDAS" pavilnais numeriais ir užsiprenumeruoti restorane — kavinėje "Vilnius", rue de Catumby, 4 ir rua Bella, 106.

— Rio de Janeiro.

Instituto Šimonis

Moterų Salonas

Plaukų kirpimas, garbiniavimas, masažai, manikiuras ir plaukų dažymas. Permanente nuo 15\$. Darbas atliekamas gerų specialistų sąžiningai ir pigiomis kainomis. Ponios ir panelės, palaikydamos savo grožį, kreipkitės tik į Povilo Šimonio Institutą, rua das Palmeiras 215 Largo das Perdizes Tel. 5-4511

Darbo žmonės Kiekvienas iš jų gali, einant savo paprasta dienos darbą, užsidirbti dvigubai ir daugiau bendradaraujant su Finansu ir statybos Kooperacija. Šiuo sąžiningu darbiu kiekvienas gali patarnauti sau ir savo artimam. Kreiptis: Rua Benjami-Constant, 7-A. 3 aukš. sal. 19/20.

Skaitydamas Aida žinosi Viską

LABORATORIJĄ
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS
 (Nugarakaulio smegenų slaptumo ir išmatų)
 Tikras ir geras.
Dr. M. KANDIA ir A. KOGANO
 Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
 Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ
“José Paulino”
 RUA JOSÉPAULINO, 109 Teleph. 5-6307
 (BOM RETIRO)
 Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, pėrryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.
 Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
 Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff
 (Maskvos universiteto)
 su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.
Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, slaptumo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.
 Konsultorija ir gyvenamoji vieta
 Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE
 (Maskvos gydytojas 1914 m.)
 Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas
 Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
 Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).
 Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Dr. S. Meitin
 Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų
Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis.
 Gydymas kalnų saule.
 Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
 Susikalbama lietuviškai.
 Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
 Tel. 4-1705.

Vaistinė Passerini
 Provizoriaus
Carlos Passerini
 Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir nakti.
 Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)
 Telefone 5-3584, S. PAULO

Pirmoji Lietuviška
Spaustuvė
 Atlieka visokius spaudos darbus
 įvairiomis kalbomis.
Rua da Moóca, 424
São Paulo.

PRISIEKUSIS VERTEJAS
MIGUEL OCOUGNE
 Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
 S. PAULO
 Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS
 (Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)
 Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
 Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
 Telef. 2-1629
 Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia
 Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.
 Analizė ligoniams nemokama
 Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.
 Tel. 4-0218.
 Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. Brisolla
ADVOKATAS
 Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė - 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi
 Santa Casa gydytojas -- operatorius
Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams
 Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.
SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS
 Taip pat sifilis ir venerinė ligos. Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.
Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
 (Bom Retire) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Užskelbimus Redakcija neima atsakomybės

DULR ^{JUS IŠGARSINS}
 Per Draugiją Užsienio Lietuv.
 Rėmti galite pasiskelbti visose pasaulio lietuvių spaudoje.
 Dėl sąlygų kreipkis į **DULR**
 Nepriklausomybės Aikštė 3,
KAUNAS, LITHUANIA

«Lietuvių Aidas Brazilijoje» metams kaštuoja 12\$. Pinigu siųsti įvertintami laiške adresu
 «L. A. Br.» rua da Moóca, 424.

Laisvoji Mintis
 Laisvamųjų Eitinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas - Šanėiai, Vytauto g. 52.
 Lithuania - Europa.

DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH
 R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Re
 Atsižvelgdamas į suokų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000;
 Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
 Įsteigta 1890 metais
 Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė papildinime, o taip pat su dažais.
 Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais.
 Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmitt
 Rua São Caetano, 111
 (senas nr. 103) S. PAULO
 Telephone 4-5576

FOTOGRAFAS IŠ KAUNO
GILUC
 savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.
 Be to, europiečiams daroma nuolaida.
 Adresas: Rua José Paulino, 118a
 Bom Retire.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Tvarkys mokyklas

Dėl nuolatos vykstančių neusi-pratimų, S. Paulo lietuvių mokyklose tarp Tėvų K-tų ir vedėjų konsulas P. Gaučys žada daryti žygius, kad mokyklose būtų tvarka ir ramybė ir kad jos nebūtų nė kokių intrigu varinėjimo lizdas, bet švietimo ir kultūros židinyje. To tik reikia ir siekti.

P. Lietuvis.

Kun. B. Suginto pašalpa reikia mokykloms atiduoti

Kun. B. Sugintas gauna iš Lietuvos stambią pašalpą kiekvieną mėnesį. Bet jau geras laikas, kaip jis tą pašalpą atsisakė imti ir per žmones pasakoja, kad «ponas konsulas» nutraukė jam skirtą pašalpą. Kaip teko patirti, kad jam pašalpa nėra nutraukta, o tik jis pats atsisakė ją pasiimti dėl savo kažinkokių «kapryzų». Jei taip, tai pasirodo, kad Sugintas gali gerai gyventi ir laikraštį leisti ir be Lietuvos vyriausybės pašalpos, tai tuos pinigus, kurių jis nėra paėmęs, reikia padaryti žygius, kad jie atitektų mūsų mokykloms. Reikia visoms organizacijoms ir tėvų komitetams kreiptis į Konsulatą su prašymu, kad konsulas padarytų žygius, ir Sugintui nereikalinga pašalpa būtų atiduota mokykloms.

Jonukas.

Būkim akylesni

«Aido» 81 nr. buvo įdėta korespondencija apie naujus mokytojų mokyklose. Korespondentas nieko nežinodamas apie mūsų kolonijos gyvenimą, imasi girti naujus mokytojus, kurie dar iki šiol nieko gero kolonijai nepadarė. Svarbiausia, korespondentas išskėlė mok. Bakšio neuztarnautus nuopelnus ir sako, kad jo rūpesniu Bom Retiro mokykloje tapo įsteigti suaugusiems vakariniai kursai.

Tai ne tiesa. Tas nuopelnas priklauso ne Bakšiui, o buv. mok. Nalivaikai. Bom Retiro mokykloje suaugusiems vakarinius kursus įsteigė buv. mok. V. V. Nalivaika. O jam padėjo tuos suorganizuoti Tėvų k-to sekretorius J. Butauskas, kuris su mok. Nalivaika vaikščiojo po lietuvių butus ir rašinėjo kursantus. Kuomet jau buvo viskas paruošta, birželio mėn. 17 d. jie tapo atidaryti. Žinome juk visi, kad mok. Bakšys atvyko pas mus birželio 10 d. Taigi per 7 dienas jis negalėjo jokių būdu suorganizuoti kursų, kuomet tam darbu buvo reikalinga pašalpa mėnesiai laiko. Taigi, kursų įsteigimo nuopelnas priklauso V. V. Nalivaikai, o ne Bakšiui. Reikia būti akylesniems ir vertinti dalykus teisingai.

Kursantas.

Sviesos igaliojiniai bėga nuo jos

«sviesa» paskutiniame savo n-ry rašo atsisaukimą naujiems poetams ir rašytojams kaip kuriuos «pamokymus». Bet nei seni nei nauji rašytojai jonieko nerašo, bet ir visai atsisako ką nors bendrą turėti su tuo laikraščiu. Net jos igaliojiniai, parapijonai, kurie buvo įpareigoti «sviesą» išdalinti kitiems parapijonams, bėga nuo jos. Taip pereitą savaitę atsisakė Suginto igaliojinis ir būves «Š.» bendradarbis J. Butauskas. Ir tai jau nebe pirmas igaliojinis numojęs ranką į «Š.» Bus dar jų ir daugiau. Mat, «sviesos» redaktorius nors tarnauja parapijonams bet su jais nesiskaito ir savo netaktu atbaido nuo katalikiškos spaudos daug parapijonų. O antra, labai negražu, kad katalikų parapijos organas užima šmeižtais, kas katalikų organui

netinka. Dėl to daugelis parapijonų ir sako: «sviesa jau nustoja būti katalikų organu, o tik šmeižtų ir ginčų».

Eglaitė.

Grūdo valdybos posėdis

Rugpjūčio 9 d. įvyko Grūdo valdybos posėdis. Nutarta keletą svarbių klausimų, apsvaistyti kolonijos reikalai, bendrovės finansinė padėtis ir kt. Be to, valdyba nutarė ateityje skelbti laikraščiuose visus valdybos darbus, kad kolonijos nariai žinotų visą bendrovės veikimą.

r.

Redakcija praneša.

Aido redakcija praneša visu organizacijų žiniai, kad visokie organizacijų paskelbimai, kaip vakarų, visokių pramogų, susirinkimų, kurie iki šiol buvo talpinami be jokio mokesčio, ateityje tokie skelbimai bus dedami laikraštinio anksto apmokėjus. Nes visokios pramogos duoda organizacijai pelno, tai ir už skelbimus jos gali apmokėti.

SLAPTAS SUSIRINKIMAS.

(Atkelta iš 2-ro pusl.)

dabar mok. L. Gaigalas, turėdamas kaip ir visi tėvai tik vieną balsą, susirinkimui vesti savo nuožiūra paveda svečium mok. S. Bakšiui.

Mok. S. Bakšys, dėl drosos, pasiskalbė visų S. Paulo lietuvių pradžios mokyklų inspektorium, kad tėvai visokiems jo neteisėtumams bei savivaliavimams neprieštarėtų ir aklaiki klausytų. Tačiau, tėvai ne tokie jau bailūs ir tariamojo inspektoriaus neįsisigando Parėikalavo išrinkti prezidentu, dėl kurio kylo nemaža diskusijų ir truksmo. Nebepajėgdamas atsilaukiyti prieš visą susirinkimą, turėjo nusileisti reikalavimams ir prezidentumas tapo išrinktas. Tada vėl kilo nesupratimas. Mok. S. Bakšys nenorėjo užleisti prezidentum susirinkimą vesti ir su prezidentum susiginėjo. Prezidiumo pirmininkui užklausus, kas susirinkimą veda, ar prezidentumo pirmininkas ar mok. S. Bakšys, pastarasis atsakė, kad jis, kaip mokyklų inspektorius (?) ir be to, garbės svečias (?), turi neabejotiną teisę susirinkimui vadovauti, o prezidentumas jam tik padeda, sekretoriauja. Vienok prezidentumas tokių «garbės svečių», kurie patys save apsvaivinkuoja, neturint jokių nuopelnų, labai teigiamai ir nuo savo teisių neatsisakė. Tokiu būdu susirinkimą vedė du teisėtasis prezidento pirmininkas ir per prievartą sau garbę užsidėjęs mok. S. Bakšys.

Tai štai prie kokių kurjojų pas mus prieinama! Vienas asmuo ir dar valdininkas gali paneigti Lietuvos pradžios mokslo veikiančius įstatymus, kuriais čia visada vadovautasi, o reikis kaž kokiais sufabrikuotais, neva, įstatymais, dumti visuomenei akis afišuoti garsiai, neuztarnautais titulais, kad tik savo ar bičiulio mok. Gaigalo neaiškių tikslų sumanymus praveisti.

Tarp kitko, dienotvarkėj buvo įrašytas punktas «pereitojo tėvų susirinkimo protokolo skaitymas». Bet koki protokola dienotvarkės autorius Gaigalas manė skaityti ir iš kur ji gauti, neaišku, nes tėvų komitetas buvo nekviestas, o tėvų komiteto sekretorius J. Juodgudis, kuris rašė pereitojo susirinkimo protokolą, nieko nežinodamas apie įvykstantį susirinkimą, pripuolamai į jį pakliuvęs, neatsisė

sausio, vasario, kovo, balandžio, gegužės, birželio, rugsėjo, lapkričio ir gruodžio. Rasta tik trijų mėnesių sąskaitos — liepos, rugpjūčio ir spalio. Kadangi kiekvieną mėnesį kasos knygoje nuomos mokesčiai įrašyti kitoks, todėl nesant sąskaitoms, dėl įrašų tikrumo kyla abejonių.

Visos sąskaitos ir apyskaitos nėra kontroliuotos bei patvirtintos tėvų komiteto. Sąskaitų eilės numeracija nuo Nr 18 imamai nutruksta, kas sudarė keblumų išlaidų tikrinimui. Patiesinamųjų išlaidų byla dviem metams vėsta viena, ypatingų išlaidų nesudarytų kiekvienais metais vesti atskirai (byloms viršeliai kaštujeja tik po 1\$500

II. 1936 m. atskaitomybė.

1936 m. sausio mėn. 1 d. saldo debete 17\$500. Per 5 mėnesius kasa pinigų gavo 233\$, tad birželio mėn. 1 d. susidarė debete 250\$500. Per tą patį laiką išlaidų turėta 360\$300. Birželio mėn. 1 d. saldo kredite nukelta 109\$800. Deficitas padengtas asmeniniais vedėjo mok., V.V. Nalivaikos pi-

Mok. L. Gaigalas užsikaprijo negalįs su senuoju tėvų komitetu dirbti, nes, girdi, komitetas su juo nesiskaito (?), todėl į dienotvarkę įrašė naujojo tėvų komiteto rinkimus. Dėl tokių rinkimų tėvų k-to sekretorius J. Juodgudis pareiškė, kad pereitame susirinkime buvo perskaitytas protokolas su tėvų komiteto rinkimų rezultatais, kuris buvo priimtas ir tėvų komitetas patvirtintas. Tad kokie begalėjo būti kiti rinkimai? Ir kas, pagaliau, nesiskaito: tėvų komitetas su vedėju, ar atvirkščiai? Jei susirinkimus šaukia vedėjas nesitardamas su tėvų komitetu, leidžia naudotis mokyklos patalpomis savo nuožiūra kitiems be tėvų komiteto žinios, siunčia tėvams įvairius pranešimus susijusius su mokyklos kasa, ir tt.? Kame gi tėvų komitetas nesiskaitymas? Ką tėvų komitetas be vedėjo žinios yra daręs? Tačiau į tokius argumentus tariamas inspektorius nekėlė dėmesio, ir šavo nusistatymą užsispyrusiai vykdė, kas sukėlė nepaprastą triukšmą ir didesnė pusė tėvų demonstratyviai apšaukė susirinkimą. Tada rinkimai įvyko su 17 tėvų, vietoj esamųjų 70, kaip visada būdavo pasiūlyti kandidatais buvusio tėvų komiteto nariai, kaip J. Juodgudis, S. Šermukšnis savo kandidatūras atsiėmė, kadangi senasis tėvų komitetas neteisėtai atstatydintas vieno asmens.

Iškėlus klausimą dėl tėvų nemokėjimo mokesčio už mokslą, tėvai pareiškė, kad tegul moka tas, kas turi teisę mokykloje šeiminkauti, kas padarė mokyklų perkėlimus, o jei tėvų nusistatymai, nutarimai mokyklos reikalais neįsklausomi, tai tėvai ir nesirūpina mokyklos padėtimi.

Tokių susirinkimų seniau nebūdavo, kada mokykloje dirbo mok. V. V. Nalivaika. Tada viešpatavo tvarka, ramybė ir įstatymai.

Tėvų Komiteto narys
J. JUODGUDIS.

P. S. «Lietuvis» aprašydamos Mokslo mokyklų susirinkimą, apsilenkė su tiesa, pažymėdamas, kad dalyvavo 40 tėvų. Suairinkime dalyvavo 30 tėvų. Be to, jeigu aprašomas susirinkimas, tai reikėjo korespondentui pasirašyti tikrą pavardę. Tačiau korespondentas slepėsi. Tas jau rodo, kad aprašymas tendencingas ir neteisingas.

J. Juodgudis.

Bom Retiro Mokykla

(Tęsa iš 32 nr.)

ningais, todėl mokykla lieka jam skolinga 109\$800. Iš konsulato pašalpų mokyklos reikalams negauta. Visos pajamos susidarė iš mokesčio už mokslą. Išlaidos buvo šiems reikalams: švaros palaikymui — 240\$, šviesai — 34\$400 ir įvairioms smulkiosioms išlaidoms — 85\$900, viso — 360\$300.

Pajamos surašytos dviejose kvitų knygutėse Nr 1 ir 2. Kvitų numeracija teisinga, tačiau pradėta vesti mok. Edv. Pažeros senioje, pereitų metų knygutėje, be mokyklos antspaudų. Neaišku, kodėl iš laikinųjų mokinių, įstojusį lankyti mokyklą nuo vasario mėn. 1 d. mokesčiai už mokslą paimtas už sausio mėn. (b.d.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Netilpusios korespondencijos į šį numerį dėl vietos stokos, paliktos kitam numeriui.

Kur tik būsi, neužmiršk «Aido»

Jis parduodamas:

S. Paulo

Siotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vainilino «José Paulino» — ruo José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymorės ir kamas rua Carmo Cintro; Vila Anastazijoj: Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėje — rua Voluntarios da Patria, 59; Mokoje — kamas rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioškoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» — rua da Catumbi, 4; «Vilnius» s'gos centre — Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella 106.

Santos.

S.P.R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam mokslo miestui nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Reikalingi Bendradarbiai dė švaraus ir sąžiningo darbo Cooperacijos Statybos srityje. Mokama alga ir komisas. Bendras uždarbis gali siekti virš 1:000\$ į mėnesį, kuris priklauso vien nuo susiprptimo, gero noro ir gabumo. Kreiptis: Rua Benjamin Constant, 7-a. 3 aukš. val. 19/20.

PARSIDUODA namas iš dvejų kambarių ir virtuvės, žemė ir namas išmokėti popieriai padirbti tabelijone, dėl sąlygų kreiptis kiek viena laika.

rua França Carvalho, nr. 3.
Alto da Mooca.

S. Paulo Elektrotechnikos Institutas

Mechanika — Elektromechanika — Statyba — Radio ir Telegrafas. Pamoškos vakarais dirbantiems. Kursas išeinamas per 2 metus, Technikos kursas 5 met. Nuo 19 iki 22 val.
Rua 11 de Agosto, 31 — 1. andar

Jeji draugas Taves klaus «kas girdėt?» - pasiūlyk jam nusipirkt Aida